

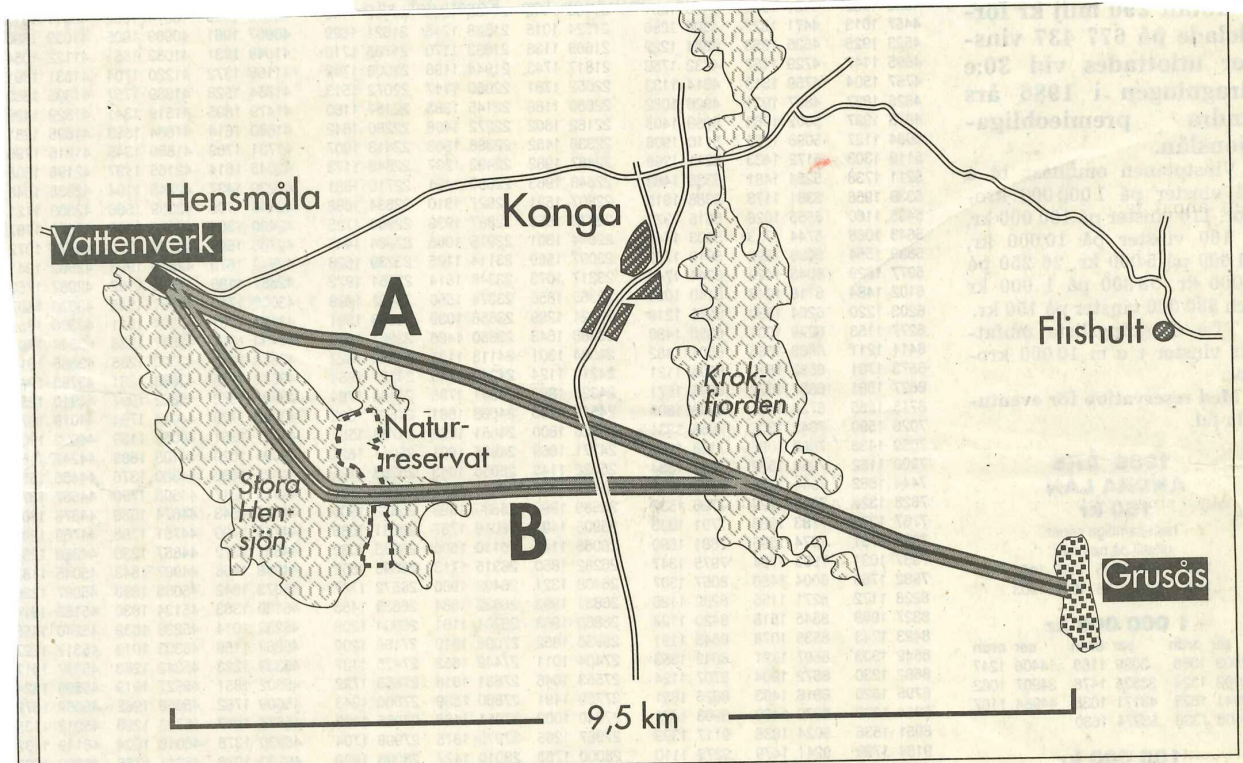
Vattentäkt allt sämre

Miljon- satsning på rening

TINGSRYD

Nya krav. Vattenverket i Hensmåla måste byggas om för att motsvara nya krav. Men för att abonnenterna ska få ett gott och godkänt dricksvatten även i framtiden krävs det mera än så: själva råvaran måste förbättras.

Grafik: KENNETH GEHRMAN

Pipeline. Från vattenverket i Hensmåla transporteras redan renat vatten till och från grusåsen i Flishult genom en milslång dubbelpipeline. Efter filtrering där är vattnet ännu renare och därtill mineralrikare. Sträckning alternativ B skulle bli billigare än A, då ledningen till en större del bara läggs ned i Stora Hensjön och Krokfjorden. Men sträckning B korsar Blötans naturreservat. Skulle man få tillstånd till det?

Stora Hensjöns vatten har blivit sämre med åren. Inte ens när vattenverket i Hensmåla är ombyggt senare i år för cirka 10 miljoner kronor är vattenkvalitén tillräckligt god.

Rent och gott dricksvatten till hushållen och industrier-
na i Dångebo, Konga, Tingsryd, Kvarnamåla, Väckelsång och Urshult kräver enligt gatusektionen mera: ett nytt stort kommunalt miljonprojekt.

Efter vattenverkets tekniska upprustning krävs dyrbara insatser för att förbättra själva råvaran så att säga. Stora Hensjöns vatten måste förvandlas till grundvatten en mil längre bort i Flisehult

innan det klarar livsmedelslagens hårda krav.

Driftchef Klas Berglund berättar vad gatusektionen vill åstadkomma för bortåt 20-25 miljoner kronor.

Infiltreras

- Vi ska först som tidigare rena Stora Hensjöns vatten i vårt nya vattenverk, sedan pumpas vi det via en 9,5 kilometer lång ledning bort till en grusås i Flisehult. Där infiltreras vattnet i åsen. När vattnet gått igenom åsen pumpas vi upp det igen och skickas tillbaka det till reningsverket i Hensmåla för efterpolering. Det vill säga att vi tar bort järn och lyfter pH-värdet.

Under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar

de nödvändiga pengarna ska projektet dras i gång så snart som möjligt. Det brådskar.

- Så som det är nu har vi problem att uppfylla livsmedelslagens krav, säger Klas Berglund. Framför allt när vattnets temperatur har kommit till som en ny parameter. Är vattnet över 14 grader då blir det anmärkning i protokollet.

På somrarna, när solen gassar på Stora Hensjöns vattenyta, kan vattnet ha en temperatur över 20 grader. Och då är det bara bakterier

som glädjer sig. Men det är inte det enda problemet med en sjö som vattentäkt.

Mera utsatt

- Ytvatten är alltid mera utsatt än grundvatten. Det ligger ju öppet för alla slags föroreningar både från luften och från marken. I varmt vatten frigörs smak efter exempelvis humusämnen.

Med torrlagda myrar, bortklippt vass, rensade bäckar och diken har en naturlig rensning av vattnet försvunnit.

- Förr bromsades vattnet upp och rensades från humus. Men nuförtiden blir det rena racerbanan rätt ut i sjön. Klart att Stora Hensjön inte längre har samma vattenkvalitet som tidigare, säger Klas Berglund. Och det blir inte bättre med tiden.

Naturligt reningsverk

Till råga på allt har många naturliga vattenmagasin för grundvatten försvunnit när grusåsar skövlades. Detta utan tanke på att en sandås också är naturens eget reningsverk.

- Men vi har tur att kommunen äger grusåsen i Flisehult. Här ryms 300 000 kubikmeter vatten, det vill säga cirka en tredjedel av Hensmåla vattenverks nuvarande årsförbrukning.

I full drift skulle grusåsen också fungera som buffert i några månader om den verkliga stora olyckan skulle vara framme. Stora Hensjön ligger ju alldeles intill den starkt trafikerade väg 120.

Mindre klor

- Förutom ett renare och rätt tempererat vatten skulle vi vinna även annat, säger driftchef Klas Berglund. Vi skulle slippa de svängningar i vattenkvalitén som vi nu har. Smaken blir också bättre då vattnet tar upp mineraler när det filtreras genom åsen.

I ett senare skede kommer också kloreringen att minska. Men än så länge "behöver nätet sin duvning", som Klas Berglund uttrycker sig. Det nya vattenverket ska dock med hjälp av kalciumjoner producera ett hårdare dricksvatten som bildar ett skyddande skick i röret mot abonnenterna.

BERND BLANKENBURG